

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Qvartvs Statvs Mysticus est priuationis rigorosae. Decisio Secvnda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

cuntur opera iustitiæ; sed ea faciat ne. Et hinc in genere præmissis ipsos cum insatiabili a quodam desiderio.] status mysticos in particulari tractandos consequenter aggredimur.

a 22 q. 139. A. 2. c.

QVARTVS STATVS MYSTICVS EST PRIVATIONIS RI- GOSÆ.

DECISIO SECUNDA.

QVamvis rationum, quæ tædium in Christo piè vivere volentibus causare solent, nullus sit finis; potioribus tamen b supra adductis, in præsentiarum illam priuationem duntaxat tractamus, cuius à parte operantis, nulla, aut modica defectuosa ratio assignari potest: quæue ex spirituali profectu amoris solummodo ortum habet, ipsum fundum, ac originem inordinatarum passionum, depurat: iuxta illud, c multiplicabit vulnera mea etiam sine causa, scilicet notabilis negligentia, aut defectus; & ut ad purum excoquat, scoriam dissimilitudinis amoris diuini. & hunc quidem statum quartum ponimus, ut intermedium naturalis, & supernaturalis modi operandi. ut intermedium, inquam, tres enim status naturalis modi in prima parte; tres autem modos supernaturales hic infra tractamus. quibus hunc scilicet priuationis statum, ut immediatè ad supernaturalem modum disponentem, præponimus: ut latius constabit ex sequentibus. &

- I. *Quid sit priuatio mystica propriè.*
- II. *Priuatio propriè est immediata dispositio necessaria, ad modum operandi supernaturaliter.*

III. *Qua-*

b 1. p. d. s. a. r. c. 9. c 106. 6.

- III. Quare contemplator à summis per medios ad infimos vsque amandi modos dilabatur.
- IV. In hac priuatione omnes ad supernaturales modos operandi disponendos concurrere, siue amoris, siue ariditatis via processerint.
- V. Perfectionem amoris non consistere in eo, vt fiat sensibiliter, sed spiritua-liter magis intensus.
- VI. Quare hac priuatione durante, sint in mystico tam graues animæ, & spiritus afflictiones.
- VII. Non omnes sentiunt equaliter rigorem Priuationis.
- VIII. Quot annis probabiliter duret status Priuationis.
- IX. Dono fortitudinis statum Priuationis durare tam diu.
- X. In fine huius Priuationis infunditur animæ gratia modi operandi supernaturaliter.

ARTICVLVS PRIMVS.

Quid sit priuatio mystica proprie.

Varijs nominibus appellatur priuatio, de qua modò loquimur: Sanctus Dionysius intelligit illam nomine *a* mali, in quantum bonum eius non perficitur, & operandi imbecillitatem habet; Sanctis Bernardo, & Bonauenturæ; *b* dicitur mors spiritualis; Rosbrochio *c* est concertatio spiritus diuini, & nostri, priuatio & quædam desperatio; Taulerus *d* pressuram internam illam esse vult; Harphius *e* languori infernali, & diuisioni animæ, & spiritus illam comparat; Candtfeldt *f* vt medium absque medio, & vt in nullis humanis viribus situm, vel intellectui

possibilem, & accessibilem ipsam tradit, & ideò etiam ad illam specialem gratiam Dei requirit; Ioannes à cruce largituè sub obscura nocte *g* illam depingit, & rectè purgatorio assimilat; nec incongruè dicitur Thomæ à Ies v purgatorium, *b* in vita vnitua contingens: at Barbansonius noster directè, & fusè sub nomine *i* priuationis, ac diuisionis naturæ, & spiritus, illam deducit, ad maximam utilitatem eorum, qui in actuali illius praxi versantur.

Hanc ergò desolationem, quæ animam ad vsum mysticæ felicitatis limatè depurat, commodiori termino priuationem dicimus; eò quod sicut in priuatione non datur regressus ad habitum, ita nec in hac animæ, & spiritus afflictione liceat præterita exercitia, auxiliatè assumere, & suæ dilectioni satisfacere: sed

a De diu. nom. c. 4. *b* serm. 52. in Cant. Itin. ment. c. 7. *c* l. 2. de Orn. spirit. Nupt. c. 56. 57. &c. *d* serm. 1. Dom. 15. post Trinitat. *e* l. 3. c. 13. p. 2. & c. 17 p. 3. *f* de volunt. Dei p. 3. c. 2. 3. *g* Ascens. mont. l. 1. 2. & 3. *h* de orat. infus. l. 4. c. 19. *i* de occult. sem. 2. p. c. 10. 11.

sed volens nolens cogatur omnibus solatijs dispoliari, & ad operationes substantijs separatis conformes, disponi; quo ita absque discursu, & sine conuersione ad phantasmata, operari possit. & hisce quidem stantibus, priuatio [est desolatio in parte sensibili, quando nihil habetur amicabilis familiaritatis Dei; & in parte spirituali: ut Christus in cruce a experitur dicens, Deus Deus meus, ut quid dereliquisti me.] priuatio eiusmodi communis est statibus præcedentibus, in quibus etiam aliquis spiritualis languor siue desolatio frequenter contingit, ab illis autem differt, quod hoc loco simul in sensibili, & spirituali parte sit indicibilis amaritudo. etenim quamdiu hæc separatim contingunt, in alterutro datur refugium, scilicet vel secundum naturam, & solatium honestum creaturarum, vel secundum spiritum per actus resignationis, amoris, & similibus; pro ut quodammodo bene afficiunt. utroque igitur existente homine priuato, & creaturarum, & Dei consolatione, absque eo quod possit aliqua defectuosa ratio assignari præsentis illius afflictionis; erit vera, realis, & diuina priuatio animam disponens ad usum fructificationis mysticæ supernaturalis modi. Et quia [priuatio est eius b quod quis natus est habere, & debet habere,] verè [est purgatorium amoris, c & minuit pœnas purgatorij.] vnde etiam [pro-

priæ passiones d pro purgatorio accipiendæ sunt: quia angustia, & pressura ingens, est magnum purgatorium:] cum primis tamen necessarium; & quamdiu altissimus disposuerit, humiliter, resignatoque animo tolerandum. Vtilitas porrò huius priuationis iam consequenter apparebit;

Priuatio propriè est immediata dispositio necessaria, ad modum operandi supernaturaliter.

ARTICVLVS SECVNDVS.

EO quod operari sine discursu, & conuersione ad phantasmata, sit modus conformis Angelis, & supra vires humanas; [oportet ut omne quod eleuatur ad aliquid, quod excedit suam naturam; disponatur aliqua dispositione, quæ sit supra naturam. [iam verò amor cum non quiescat,] & non sit contentus superficiali apprehensione amati; sed intendat rem amatam perfectè possidere; in sui progressu, & maiori radicatione in charitate, efficitur ut paulatim imbuatur, quousque in eo sit viuus g sermo Dei, & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti, pertingens vsque ad diuisionem animæ, & spiritus, compagum quoque, ac medullarum; & discretor cogitationum, & intentionum cordis: donec etiam ad purum excoquat scoriam sensibili,

R r lis,

a Taul. b S. Thom. l. 3. contr. Gent. c. 6. c Taul. Dom. 3. Adv. ser. 1. & in Pent. serm. 2. d Taul. Dom. 20. post Trip. ser. 2. e S. Thom. 1. part. quest. 12. art. 5. f 1. 2. quest. 28. art. 2. c. g Hebr. 4.

lis, & terreni amoris, auferatque omnem stannum pulchritudinis exterioris apparentiæ, & præcedentium amorum: quibus athleta spiritualis quandoque calefactus dicebat, viuo *a* ego iam non ego, viuit verò in me Christus: verè nesciens quid diceret, quamque adhuc longè abesset à regno Dei, eiusque puris operationibus, quæ in sequentibus statibus communicantur illis, qui applicant *b* cor suum, vt appropinquent Domino.

Sicut ergò nihil coinquinatum potest intrare in regnum cælorum, vt vel idè animæ in purgatorio dealbentur, & qualificentur ad claram visionem Dei: ita quoque mystici, in hoc amoris igne, ab omni eo; quod vsum fruitionis diuinæ (secundum illum modum, qui in hac vita perfectior consequi potest) obtineat, præpeditque; absoluuntur, depurantur, & disponuntur; vt sint vnum cum eo, qui in Trinitate vnus est. Quapropter [etiamsi *c* ea quis puritate foret præditus, qua erat quando à baptismatis fonte leuatus est, nec vnquam in peccata cecidisset, nihilominus si ad proximam vitalemque veritatem pertinere debeat, per hanc commotionem, (qua scilicet ob diuinæ præsentia, tam in supremis, quam in infimis viribus carentiam, tristitiamque, nocte, ac die sibi moriturus videtur,) & per hanc viam, cum vera resignatione gradiatur oportet: alioqui certò cer-

certiùs semper in eodem luto hærebit, deficitque.] [nihil enim est susceptiuum formæ sublimioris, nisi per aliquam dispositionem, ad illius capacitatem eleuetur.] quæ quidem hoc loco alia non est, quam efficacia gratiæ mysticæ, amorem ad modos substantijs separatis conformes, depurantis. & sic verissimè experiri licet quod [maledicta terra nostra spiritualis, sicut & corporalis, non germinet fructum sine spinis, & tribulis, nec absque dolore anima prægnans, veritatis prolem e parturiat.] ordinatè tamen hæc fieri, & non in instanti à summo ad infimum dilabi, consequenter dicemus,

Quare Contemplator à summis per medios ad infimos vsque amandi modos dilabatur.

ARTICVLVS. TERTIVS.

ADmirabilis certè est diuini amoris progressus, qui vbi deuotas animas cum filijs Israël, ex Ægypto secularis vitæ deduxerit, maximo gaudio, & omnibus amoris bonis in prioribus statibus repleuerit; tandem promissionis terræ, ac statui vniõnis vicinas, miris, & alijs, atque alijs modis, tentationibusq; exagitari permittit. quarum quidem [prima est subtractio, *f* & inopia deuotionis; subtracto autem tam singulari refugio, homo quodammodo

a Gal. 2. b Ierem. 30. c Taul. in fest. Visit. Mar. ser. 1. d S. Thom. l. 3 cont. Gent. c. 53. d Gers. Theol. myst. pract. 6. e Vt etiam hic a 4. f S. Bonau. de 4. Proseff. Relig. c. 2. l. 2.

dammodo inermis, expositus est hostibus tentationum; & ideo pauidus efficitur, & pusillanimis. Ex hoc *a* sequitur alia tentatio, scilicet fastidij, qua fastidit homo omne bonum, tædet eum orare, legere, meditari, tædet eum audire bona, vel loqui, vel operari, vel interesse diuinis, etiam quæ sine graui labore posset facere; Hæc tentatio fastidij, dum non habet in spiritualibus delectationem, & in carnalibus consolari renuit, sic nunquam inueniens refugium, malo mœrore consumitur. dein sequitur alia *b* tentatio grauis impatientiæ contra Deum, quare tam durus, & immisericors sit tribulato, quare tam parcus in dando gratiam egeno, & tam anxie petenti, & tam importunè pulsanti? & hæc tentatio quandoque tam valida est, quod quasi insanit homo, & palpitat ex vehementi mœrore, quia ibi non inuenit solatium, quod deberet ei esse vnicum refugium scilicet in oratione, & in tanta supplicatione, cælum quasi æneum sentitur; & cætera. acerbissimæ insuper *c* tentationes videntur, hæsitatio in fide Catholica, & desperatio de Dei misericordia, & spiritus blasphemix contra Deum, & Sanctos, & tentatio inferendi sibi manus, & se perimendi, & quædam perplexitas querulosæ conscientix, medicinale consilium non admittendi, & cætera.] [exiens igitur homo iste, *d* miserum, ac desola-

tum sese conspiciat. Hic iam omnis amoris æstus, impetus & impatientia mitescit, & refrigescit, ac feruens æstus, transit in autumnum, & opes omnes in ingentem inopiam commutantur. Tum verò ex quadam erga seipsum commiseratione, querulas reddit voces, quoniam amoris æstus, compunctio, laus & gratiarum actio iucunda abesserint, vbinam consolatione interna, intimo gaudio, & gustu sensibili destitutus sit, & qui tandem validus amoris æstus, & dona omnia vnquam percepta, ita penitus extincta sint. Nec secus iam cum illo agitur, quam cum homine erudito; sed qui postea scientiam, & operam omnem perdidit. Interim sæpenumerò, ob huiusmodi iacturam natura perturbatur, & dolet, quandoque autem Dei permissu, homo sic desolatus, insuper terrenis spoliatur rebus, aut amicis, & cognatis, & à creaturis omnibus derelinquitur; & quidquid habet sanctitatis in obliuionem abit, ac nihil penditur: totamque vitam, & omnes eius actus in peiorem partem homines interpretantur, contemnitur item, & despicitur ab ijs omnibus, quibuscum viuit. interdum quoque diuersorum generum morbis corripitur, aut tentationibus corporalibus, vel quod omnium grauissimum est, spiritualibus fatigatur. sub hac igitur tanta paupertate constitutus iam casum vereri incipit, & quadam pulsatur diffidentia: qui est extremus, &

R r 2

vlti-

a Ibidem cap. 2. *b* Ibidem cap. 2. *c* Ibidem cap. 2. *d* Rosbroch. de om. spir. Nupt. lib. 2. cap. 29.

ultimus terminus, in quo, citra desperationem, in gratia persistere quis possit.] [habent insuper a istiusmodi homines curas, & angustias multas in hac vita, adeò vt sæpè ignorent, quò se, præ huiuscemodi mœroribus vertere debeant, & nudæ duntaxat fidei, spei, charitati, in obscura quadam caligine innituntur. cumque maius adhuc studium, & conatum adhibent, multò adhuc intus aridiores, & lapide duriores efficiuntur: ita vt nonnunquam vix ferant patienter, & magis magisque animo deijciantur, excrucienturque. videtur autem illis non posse se non offendere Deum, vel per impatientiam, vel per desperationem, vel animi gravitatem, seu mœrorem. id verò dolent ex animo, cum odio habeant omnem iniquitatem. & cætera. Vellent etiam, & percuperent ex animo vitia sua extirpare, ac vincere, & exercere virtutes; sed non possunt. quod ipsum, & huius similia, tantos interdum dolores, curas, angustias intus eis parit, vt sibi infernales pœnas pati videantur. id verò ex ingenti cordis ipsorum erga Deum amore, & fidelitate eis accidit, tametsi id ipsi de se ignorent. vndè omnium, quos mundus habet se sceleratissimos reputant, cum tamen coram Deo purissimi sint.]

Hiscæ porrò, alijsque medijs, cum à summis per medios ad infimos quos-

que, & operandi modos, ac tolerantias spirituales studiosi deijciantur: reliquum est dicere, quare hoc ipsum fiat. Cum itaque modus naturalis cognoscendi fiat per discursum, quo ex magis notis minus sibi nota, animus colligit, idque vsu sensuum, & conuersione ad phantasmata: ac insuper obiectiuè cum Diuinis rebus agat, vt potè à se distinctis, amoris interim appetitu in præcedentibus statibus excitato; ex nunc & impolterum amoris perfectioris progressu ad Deum secundum quod quid est, seu essentialiter cognoscendum, & sub ratione omnis Boni amandum impellitur, perfectiorique modo operandi, diuinam quidditatem obtinere satagit, summoque studio contendit, vt loco conuersionis ad phantasmata, succedant diuinæ essentia similitudines, omnia inferiora excedentes, & loco discursus, ac multipliciter, simplex intelligentia, quæ sub vno diuini luminis radio, inferiora sublimius contineat.

Eapropter spiritualis structura hucusque ædificata, & in sublime contemplationis erecta, tanquam insufficiens, & sensibili, ac instabili amore fulta, prius destruenda, deinde in templum sanctum reædificanda est, super solidum diuini amoris fundamentum; vt quando venerint flumina, & flauerint venti tentationum, & fragilitatum huius vitæ, nihil separet certantes

a Taul. serm. vnic. in festo plurim. Martyr.

certantes à charitate Christi, utque [in omnibus & per omnia purgati, & omnium rerum saporibus, & suauitates excellenti modo possint degustare;] secundum quod omnia quæ existunt in prima veritate, sunt bona valde. & idè à summo tandem quisque suo, siue quando aliquot annorum spatio, sua ut potuerit melius peregerit; paulatim non sine admiratione, & dolore pauescit ac deficit. superueniens enim amoris perfectio, tanquam qui ruinofam domum destruit, à tecto, & summitate incipit soluere vetustatem, & quidquid sublime videbatur; vile, & infimum adhuc esse, demonstrat. vndè licet exaltaueris ut *b* aquila nidum tuum, indè detrahā te, dicit Dominus.

Atque ita [Deus amatoriam quadam altercatione, plerumque se denegans, ostensa conferre dissimulat, ita quod anima concupitam affectionem adimplere non valet, quia nec se totam dare potest, nec Deum totum accipere; sed quantum plus dat, & accipit, tantò plus dare, & accipere desiderat. hinc etiam in se nimium inquietatur, & amoris impatientiam patitur, quia nec Deum potest deserere, nec ad votum acquirere, nec profundare, nec indagare, nec comprehendere. Et idè varias eius tempestates, quas illo tempore patitur, nec lingua valet dicere, nec calamus exprimere. Nam amor facit amantem nunc calidum, nunc frigidum; nunc pauidum, nunc audacem; nunc letum, nunc

tristem; nunc timidum, nunc sperantem; nunc confidentem, nunc desperantem; nunc ridentem, nunc lamentantem; nunc orantem, nunc laudantem: & innumerabilia sunt, quæ his contingunt, qui in amoris huius impatientia viuunt.] vndè & contemplator animaduertens deficientiam, quibusuis tandem modis contendit, huic defectui sese opponere, & ordinaria interioritatis dilatatione, vel eleuatione procedere, ac crescere. Verùm in reali praxi omnia in vanum; dicendo enim sapiens efficiar; sapientiam prælibatam magis aduertit à se recedere, & pro ut contemplationis pulchritudo recedit; sic quoque eius vestigia, & operandi auxilia, tam suprema quam media, & infima, disparent: quousque tandem ex communi erga Deum se habendi ratione, per actus resignationis, & obliuionis præteritorum exercitiorum discat; quod perditio, & mors dixerunt, *d* auribus nostris audiuius famam eius. qua etiam mediante paulatim experientia intelligit, palmitem amoris diuini purgandum, ut fructum plus afferat: Tum demum subsequutura [deuotissima & e utilissima vita, quæ secundum modum, & rationem exerceri potest. Nam tota vita eius est dare seu offerre quidquid est, habet, aut præualet, & à Deo exigere quidquid eius infinitam magnificentiam misero peccatori dare condecet; se penitus per affectum, & etiam effectum, iuxta status sui conditionem,

Rr 3

a Ioan à crude obscu. noct. l. 2. c. 9. *b* Ierem. 49. *c* Harph. l. 3. p. 4. cap. 27. *d* Iob. 28.
e Harph. l. bid.

ditionem, dilecto conformare in omnibus virtutibus, & virtuosis actibus secundum eius humanitatem: & denique quotidianis vigorosissimis, & violentissimis quibusdam aspirationibus se dilecto, secundum eius diuinitatem totaliter pro posse conuire.] porro quam necessaria sit hæc priuatio ad modum operandi supernaturaliter, consequenter dicemus,

In hac priuatione omnes ad supernaturales modos operandi disponendos concurrere, siue amoris, siue ariditatis via processerint.

ARTICVLVS QVARTVS.

QUOT capita tot sententiæ, non tam in theoria, quam in praxi videre est; interea dum status incipientium, & proficientium in mysticis exercitationibus teruntur; euincit hoc admiranda illarum viarum, sequelarum, procedendique modorum diuersitas: quidam enim à speculatione creaturarum, quidam verò ad studio mortificationis, aut virtutis, alij à meditatione Passionis Domini, nonnulli ab aspirationis facilitate, & affectu, interiorem recollectionem auspiciantur; obtingit aliquibus vel in initio, amicabilem introuersio primæ præsentia Dei, alij in statu contemplationis, & proficientium vix horum quidquam obtinent: frequenter etiam in praxi contingit, vt ex contemplationis statu, ad explicitum aut

meditationis, aut aspirationis exercitium quis relabatur, paucioribus autem conceditur vt ordinatè, & consequenter omnes, & singulos status, dispositiones, & operationes, (notabiliores saltem) in amorosa fruitione percurrant. strenuis itaq; Christi amatoribus transcendendum est per ignem, & aquam, priusquam educantur in refrigerium; dum igne amoris diuini consumpti, & aqua desolationis abluti, disponuntur in hac rigida spiritus diuini carentia, in vnitatem doni operandi supernaturaliter, & conformiter substantialijs separatis.

Interea verò dum hæc fiunt, & athleta spiritualis à sensibilitate ablaçtatur ad cibum solidum; vult Pater familias b vtraque crescere, & zizania scilicet, & triticum; proprium, & diuinum amorem; ne fortè ante messem, & tempus maturitatis, si nimio rigore, & perfectione, infirma elementa examinassent, simul quoque triticum, & solatium pio animo necessarium, eradicatum fuisset: vndè facilè defecissent qui de domo Patris, & cognationis suæ, (in via perfectionis Christum insequentes) egressi essent. ideò etiam [cum Dominus c omnem sollicitudinem à Discipulorum cordibus eiecerit, & ostensione signorum armauerit, atque ab omnibus negotijs sæcularibus alienatos, & ab omni temporalium rerum cura liberatos, ferreos quodammodo, atque adamantinos fecerit; tum denique euentura illis aduersa prædicit, scilicet passio.

a Vt latius i. p. decis. 9. b Matth. 13. c Chrysof. hom. 34. in Matth.

passionem suam qua crucifixus pro peccatis populi moreretur; & passionē illorum, quando ipse mitteret eos sicut oues inter lupos, ab ipsis tandem dilacerandos.] atq; ita etiam ex Ægypto populum electum a eduxit Dominus cum auro, argento, & exultatione, ut non esset in tribubus eorum infirmus; dein in deserto loco horroris, & vastæ solitudinis constitutum, dura, & plurima aduersa perpeti voluit. Quanto amplius etiam ipsi met volentibus, alia, cæpas, pepones, & ollas carniū desiderantibus, in Ægyptum redire non poterant. est enim tanta animæ & spiritus in priuationis fundo patientia exercenda, ut etiam amantissimi Domini, si in funiculis Adam non traherent, & in vinculis charitatis non constructi essent, fuga, & ab interioritatis recessu, sibi consularent.

Verè enim in hac priuatione res pro anima est, & fornax illa diuino amore succensa nimis, in qua [sicut artifex b liquefactis metallis formam, quamcunque voluerit imprimit, sic anima ad omnem diuinæ voluntatis nutum se facile applicat, imò spontaneo quodam desiderio, ad omne eius arbitrium se ipsam accommodat, & iuxta diuini beneplaciti modum omnem voluntatem suam informat, ut obediat cum Christo vsque ad mortem.] vndè etiam eiusmodi, multa cum fiducia dicere solent [si nos, ô Deus piissime, c vel seruare vel perdere volueris, potestas pe-

nes te est, fiat de nobis sanctissima voluntas tua. Vbi verò huc pertigerunt, iam adepti sunt, quod Dominus volebat, cui etiam perinde est, quibus modis, quaque via huc perueniatur.] itaque Christo Domino vsque ad mortem, in manus patris æterni resignato, tanquam [exemplari d quilibet se debet conformare, qui vult summæ charitatis gradum attingere,] & ad modum supernaturaliter operandi, concurrere.

Denique ut quilibet in tanta praxis varietate, interiora sua præparauerit; e si quis ædificauerit super fundamentum hoc aurum, argentum, lapides pretiosos, lignum, fœnum, stipulam, vniuscuiusque opus manifestum erit, dies enim Domini (& rigidæ huiusce priuationis) declarabit. Quia in igne reuelabitur, & vniuscuiusque opus quale fuerit, ignis probabit. quasi diceret, sicut hæc inter se differunt, præstantia & vilitate; & tamen singula per ignem probantur: sic etiam quantumcunque aliquis humili, simplici, sterili, aut amoroso, feruenti, & sublimi medio erexerit fabricam, & seriem totius ædificij spiritualis, ad portum vsque modi operandi supernaturaliter: tandem exacta illa perscrutatio, & consumptio imperfectionum, (quæ circa praxin diuinarum fruitionum contingere solet,) disquiret, & vnicuique notum faciet, quidnam discrepet inter mundum, & immundum, vile & pretiosum,

a Psalm. 104. b Richard. de 4 grad. viol. char. c Taul. in Fest. plurim. Martyr. d Richard. Ibidem. c 1. Cor. 3.

tiosum, animale & spirituale, naturale, & supernaturale; ac tandem ad vniformem modum supernaturaliter operandi, concurrere faciet. cæterum per hanc denudationem, mysticum ad internam spiritus subtilitatem quodammodo vrgeri, ex sequentibus constabit;

Perfectionem amoris non consistere in eo, vt fiat sensibiliter, sed spiritualiter, magis intensus.

ARTICVLVS QVINTVS.

EX iam dictis quæri potest, in quo ergò amoris progressus, & perfectio consistat; quandoquidem omnis eius bene-afficientia, & sese adiuuandi, aut operandi exercitia, paulatim à summis per media, ad infima vsque disparuerint. itaque considerandum venit, nonnullos sibi imaginari, augmentum amoris diuini fieri, ad similitudinem amoris creaturarum, qui secundum affectus, & passiones sensibiles paulatim excrefcit; ita vt si fuerit hodie intensus vt duo, post aliquot tempus sit vt quatuor, dein vt quinque, & ita consequenter. quæ quidem opinatio si à parte rei fieret, modico certè tempore, aut mysticus ab amore Dei recederet, aut vitæ necessario fungi deberet. Vires enim humanæ limitatæ, & admodum debiles, ex infinito amore primi, & optimi Boni; continuò intensiores redditæ, quomodo subsisterent? quapropter

ignis, seu amor sensibilis, qui ad creaturas, & creatorem est communis; [ardorem habet, sed a non amorem (scilicet defœcatum) coquens est, sed non excoquens; mouens, sed non promouens: tantum ad excitandum præmittitur, & præparandum; simulque ad commonendum quid ex te sis; quo dulciùs sapiat postmodum, quid ex Deo mox eris.] ignis autem illius amoris, quem anima tandem secundum spiritum assequitur, [b consumit quidem; sed non affligit, ardet suaviter, desolatur feliciter.]

Itaque sicut [ignis c in materia terrea est carbo, in aëre flamma, in propria sphæra est ignis.] ita amor sensibilis, & affectus inquietè mouens, est imperfectior illo, qui in spiritu, & pura contemplatione, paruo lumine vrit penitiùs: sicut etiam tenuis candelæ flamma, liquefacit citiùs, & subtiliùs, quam prunarum cumulus. at in se ipso, & propria sphæra communionis consortij diuinæ naturæ, Essentialiter, & indicibili modo, accedentem, vnum secum perficit. ita vt siuè in corpore, siuè extra corpus sit, nesciat. debet ergò amoris perfectio ex eo quod magis spiritualiter, & non sensibiliter mouet, considerari: & ex vsu doni sapientiæ, pro vt charitatis d effectus est; vitali immanencia perfici: quo ita ceu ex ipsis visceribus voluntatis cognitio conformis angelis, sine discursu, & simplici intelligentia, species, seu similitudines, primi, & optimi diligibilis, in spiritu formari possint.

a Bern. serm. 57, in Cant. b Bern. Ibid. c S. Tho. opusc. 61. d Sup. dec. 1, a. 2.

possint. interea verò poterit sensibilis diuinus amor, dum sensitiuæ passiones, & premunt & penè supprimunt; moderatè adstare, & confortare, quouſque id quod animale est, euacuetur. hoc autem quam durum sit priusquam vitaliter in praxi eueniat, consequenter dicemus,

Quare hac priuatione durante, sint in Mystico tam graues animæ, & Spiritus afflictiones.

ARTICVLVS SEXTVS.

AD [bonum & magnum quod (anima) habuit ex duplici sensu, scilicet interiori, & exteriori benè ordinato, malum magnum secutū est; quoniam perditō bono quod intus erat, egressa est anima ad bona aliena, quæ foris erant, & pactum fecit cum delectationibus sæculi, requiescens in illis, non attendens homo boni sui interioris absentiam, eo quod consolationes suas quærat in bonis alienis. nam cum exterior sensus carnalis bono suo foris vitur, interior sensus quasi obdormit. non enim cognoscit bona interioris sensus, qui iucunditate bonorum exteriorum capitur. nam qui in carne viuit, in carne sentit, & dolores animi fugit quantum potest; vulnera autem animæ prorsus ignorat. vndè non medicinam quærit sequitur. cum autem mortuus fuerit sensus animæ quo viuit in carne, tunc

viuificari incipiet sensus ille qui intus sentit seipsum, scientia scilicet experimentalī, & tunc sciet dolores suos, & sentire incipiet vulnera sua interiora tantò grauius, quantò propinquiùs. magis enim nocet malum quod magis intimum est.] hisce positis necessariò [amor blanguens, qui nihil aliud est, quam tædium quoddam impatientis desiderij, quo necesse est affici mentem vehementer amantis absente eo quem amat,] subsequi debet. [si enim Deum c̄ adipisci non liceat, neque eo tamen fraudari, aut carere animus velit, aut possit, ex his duobus in eiusmodi homine quædam foris, & intus existit, & oritur æstuosa impatientia, quæ quamdiu durat, nulla est creatura, neque in cælis, neque in terris, in qua illi vel quietem, vel aliquod solatium, capere libeat.]

Itaque desolata sensualitate, ex cessatione prioris habitæ fruitionis, siue paruæ, mediocris, aut etiam maximæ; pro vt ratio, status, & conditio profectus interni exigere poterat: remanet solummodò in anima id, quod spirituale est, & tanquam apis argumentosa, ex tam frequenti, sollicita, & amorosa disquisitione collegerat. spirituale autem hoc cum non sit nisi dispositio, præambulum, & vmbra- tica quædam visio, futuræ vnionis supernaturalis amoris, non est vllatenus sufficiens ad contutandam partem sensibilem, ab infinitis tentationum insultibus: quibus esto spiritus ad

Ss

con-

a S. Bonau. 2. & 6. Itin. ater. d. 3. b S. Bern. c Rosbroch. de orn. spir. nupt l. 2. c. 24.

consensum non pertrahatur; attamen non sine speciali animi tristitia, naturæ vitiata insolentia, susque deque circumagitur. hoc enim loco [principium intellectualis visionis, quod est aliquod lumen habituale, naturali lumini rationis superadditum, eeu lumen internum, priuatur ab animas: & talis priuatio est cœcitas, quæ est pœna secundum quod priuatio luminis gratiæ vt quædam pœna ponitur.]

Est ergo hæc spiritualis dispositio bonum inchoatum duntaxat, ex quo etiam [rationem mali habet, in quantum est defectus, b imbecillitas, aptæque compositionis vacuitas, ac priuatio, aut scientiæ, aut fidei, aut appetitus, aut actionis boni. non quod in nobis malum insit, quasi sit aliquod malum, sed quod perfectionis bonorum priorum, & accommodatorum sit priuatio.] malum enim animi non est habere aliquid; sed potius non habere, non habere inquam, bonum. non, inquam, quodlibet bonum; sed bonum propriè suum, ad quod videlicet consequendum, est naturaliter inclinatus.

Est insuper eiusmodi spiritualis dispositio, non tantum vsque adeo in se nuda, vt nihil in partem sensibilem influere, eamque emollire possit; verum etiam in se ipsa tam est solitaria, vt instar animæ in purgato-

rio diuinæ visionis carentiam, æquo animo ferre debeat. vnde etiam duplici malo hic afficitur, primò quidem, quod sicut in sensibilitate nihil diuinæ consolationis experitur; sic etiam in alijs quibusuis rebus creatis tædio afficitur. secundò verò, quia in ipsa spiritus sui intimitate, ab actuali amabili fructione excluditur. sicut proinde nihil delectabilius, quam secundum optimum sui Deo potiri, ita quoque nihil pœnosius, tristiùs & magis tædiosum accidere potest, quam vndequaque, & quoquo modo amoris diuini vsu, & exercitio priuari. idque ex eo vel maximè, quod licet subindè, in praxi [aliqua diuina solatia contingant,] id tamen rarius fieri soleat, & ad modicum perseuerare; è contra verò diu, hæc mystica solitudo persistente.

Præterea quomodo pia anima non viuacissimè doleat; cum purgatio amoris summo dolore, in vitales affectus agat, & contrariæ, intensæque passiones sibi immediatè succedant; & charitas modò cœlica sanitate, & consolatione animam bene-afficiat, modò per sui subductionem, languore tartareo cruciet. Quandò vehementia charitatis exandescens, pro virili conatur, vt neque mors, neque a vita, neque angeli, neque principatus, neque virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque

a S. Thom. 2. 2. q. 15. a. 1. c. b S. Dion. de diu. nom. c. 4. c Ioan. à Cruc. de obscur. noct. l. 2. c. 1. d Rom. 8.

que profundum, neque creatura alia, possit eam à Deo separare; at nihilominus contrario sensu experiri cogitur, quod [charitas *a* vulneret, charitas liget, charitas languidum faciat, & defectum inducat.] quodque sentiat aliam legem repugnantem legi mentis suæ, & omnes tentationes *b* in hac priuatione redeant, quas superasse credebatur: quousque etiam viuere tædeat; & oret, Domine sufficit mihi, & tolle animam meam.

Verum cum iam dictæ afflictiones internæ, ex proxima, & infima causa sensibilis scilicet partis, & pro vt [affectiua *d* passio sit secundum aliquam constrictionem, aut dilatationem cordis] eueniant; ad perfectiores & sublimiores causas, & pro vt à Deo in ordine ad amoris depurationem, effluunt, animus erigi debet. itaque primò [occultissimos *e* filios suos Deus, nullis aduersitatibus, nullisque tribulationibus, & desolationibus contristare potest, vtpotè ad omnia perferenda paratissimos, nisi duntaxat in his, quæ quandam obdurationem, & inuidiam contra Deum eis ingerere videntur, hinc est, quod eisdem impugnationibus illos occultissimo suo iudicio probare frequenter experitur.] & [dolorem *f* dolori Deus superaddens, illos tandem actualiter sinit per-

sequi, despici, derideri, ac velut insanos, & obsessos reputari, etiam ab his, qui sæculari honestate, probitate, scientia, & sanctitate præditi videntur:] & quamuis [sint alij qui propriè non dant *g* causam derelictionis, & peruerfitatis istius: Deustamen permittit talia circa eos, duntaxat ad probandum funditus amicos fideles.] ipse namque spiritus Sanctus per dona sua tanquam fortior superueniens, ex fundamento armaturam originalis peccati alligat, conterit, comminuitque; ac tandem nudatam, & debilem proscribit. quia verò [peccatum originale *h* est habitus, non quidem sicut scientia; sed sicut quædam inordinata naturæ dispositio, & languor consequens originalis iustitiæ priuationem;] quo etiam [non tantum vitiatum sumus in potentijs *i* remotis, sed etiam proximis: quin etiam in ipsa voluntate, quæ omnium potentiarum est regina, & animæ essentiam per prius contingit,] non potest tam intima, & aduersa pars, cum naturæ vitiatæ malignitate, absque rabidissima resistentia, & exulceratione suffocari: & tum verè nil efficacius esse solet ad odium sui ipsius, & ad agnitionem gratiarum Dei vsque ad eò deducere, quam proprii spiritus à Deo sollicitas, & derelictio;

S s 2

in

a Richard. tract. de 4. grad. char. viol. *b* Taul. in fest. Pent. serm. 3. *c* Iona. 4. *d* S. Tho. Contr. Gent. lib. 1. cap. 89. *e* Harph. lib. 3. p. 3. cap. 25. *f* ibidem. *g* Harph. lib. 2. part. 3. cap. 49. *h* S. Thom. 1. 2. quest. 82. artic. 1. c. *i* ibidem quest. 83. artic. 3. c.

in qua seipsam anima, vt amaritudo amarissima, & sibi metipso in intimo sui spiritus, intolerabiliter grauis est, degustat. [sicut autem relinquendus erat homo sibi ipsi, (scilicet ante redemptionem) vt experiretur quod ipse sibi non sufficeret ad salutem :] ita prorsus in amaritudine animæ suæ, vsque ad supremum relinqui debet mysticus; vt deinceps de magnitudine reuelationum, & gratiarum nihil sibi ipsi attribuere possit, etiamsi indies non tantum in Ecstases, & raptus abiret, verum etiam vsque ad Dei claram visionem eleuaretur. secundo verò ideò vel maximè viget dolor amaritudinis corporis, & spiritus, vt discat ibi se posse summè bene-affici, vbi se sentit tam dirè cruciari. quod quidem vbi, seu mentalis situs citra experientiam, nulla ingenij subtilitate potest adipisci, cum solo gustu possit inueniri.

Et certè [istiusmodi deserto b homini vsu venire solet, vt quamdiu hæc derelictio perseverat, ne vna quidem hora, in eodem queat statu permanere, sed modò sic, modò aliter affectus sit: modò hoc, modò illud eum torqueat, quod & ipsum ad extremum vsque animo resignato perferendum est.] & pro solatio ducendum, si possit stratum suum, cum lachrymis rigare: [c per fletum enim, & gemitum animi intentio. quæ est circa malum ad exteriora diffunditur, fletus quo-

que & gemitus dolorem, & tristitiam naturaliter minuunt.] interea verò [istis mirabilis corona d martyrij in æterna vita præparatur: quia non potest martyrium grauius ista derelictione sustineri; quæ tam importabilis est, vt eam Augustinus, & Bernardus assimilent infernalibus pœnis:] mitius tamen in vno, quam in altero hæc contingere, ex sequentibus clarescit;

Non omnes sentiunt æqualiter rigorem Priuationis.

ARTICVLVS SEPTIMVS.

Nemo ex dictis horrorem concipiat, aut sibi ignoranter persuadeat; pœnosam illam diuini amoris carentiam, directè à Deo infligi, ad puniendum duntaxat; nam eo quam maximè respicit hæc spiritualis mors, vt in tantum ab omni affectu rerum præsentiarum diuidatur animus, quo nihil vsum fruitionis diuinæ impediatur; quapropter etiam non omnes, & singuli æqualiter rigorem hunc subeunt; sed pro vt naturalis cuiusque dispositio, ac inordinatus vitiorum appetitus, vel etiam futura reuelationum magnitudo, exposcit. Vnde alijs d est obscura nox, alijs concertatio, alijs priuatio, alijs diuisio animæ & spiritus, alijs spiritualis mors, alijs languor infernalis, & quædam desperatio. alij verò (quibus mansueta, humilis, & ad

a S. Thom. Contr. Gent. l. 4. c. 55. b Taul. in Fest. Pent. ser. 3. c S. Thom. 1. 2. q. 38. art. 2. d Harph. l. 2 p. 3. c. 49. e Vthica. 1.

ad quæuis bona agenda facilitas, & benigna passionum subordinatio adstat) modicam naturæ rebellionem sentiunt. licet diuino solatio sint destituti, leuiusque omnia ferent illis, qui acrioribus vitiõrum stimulis fluctuant. alij verò, qui in quouis tandem statu, & modo, peccatorum illecebris voluptuosè dediti fuerunt, dum in soleitate propria versantur, præteritorum factorum viuacissimas representaciones, passionesque persentiscunt. fortè ideo, vt diuinæ iustitiæ, eo purgatorio satisfiat, & videant quia malum *a* & amarum est, reliquisse Dominum Deum suum, hinc etiam dicitur Dies *b* Domini, qui in igne scilicet huius priuationis reuelabitur, declarabit, vt si cuius opus arserit, detrimentum patiat; ac si dicat, si quis puritate vitæ, sine labe affectuum inordinatorum, & graui aliqua culpa, vitam suam transegerit, in tempore huius combustionis spiritalis, manebit quoque sine magna sensualitatis tristitia constans, & immobilis, in tam arido spiritali ieiunio: si quis autem affectibus, peccatis, & vitijs, in superiori vita indulisset, hoc tempore ab igne purgatio tanquam stipula, & palea, secundum animales affectus, & intellectuales commissos errores, ad purum excoquetur; vt per ea per quæ peccauit, per hæc & puniatur, dum contra omnem voluntatem vitia insolescunt, & pia, puraque desideria mirum in modum fatigant: ipse autem saluabi-

tur tandem consecutione supernaturalis operationis, quæ pro statu vnionis quasi ex periculis, & miserijs, viribus destitutum, & aduenientem, læta suscipit; post infusionem gratiæ doni intellectus supernaturalis.

Nonnulli etiam sunt, qui vsque ad eò post primam, & secundam Dei præsentiam, in statibus incipientium, & proficientium transactam; per resignationes, & ariditates quotidianas in interioritate ita obriguerunt: vt tempus priuationis non obseruaerint, illamque inscij quotidie omnes internas amarulentias pene deglutendo, pertransierint, vixque de illa dicere aliquid valeant; non quod eius calicem non biberint, eoque sat superque inebriati non fuerint; sed quod iplos latuerit, ibidem esse veras, & à Deo ad hoc directas operationes, ceu cribrum spirituale, vile à pretioso separans. & hi ergò [martyrium illud quo spiritu facta carnis mortificantur horrore *d* quidem mitius; at diuturnitate molestius] subierunt. ita tamen vt dum in his tenebris ambularent, semper anxij, & confusa interioritate, omnes propemodum actiones suas maxima inquietudine peragerent; cum potius pacifica in Deum fiducia, & totius compositi, omnium scilicet inferiorum & superiorum potentiarum, ac interioritatis confluxu, ad puram excoctionem scoriæ inordinati amoris, collimare debuissent. Inter hos verò
Ss 3 qui

a Ierem. 2. *b* 1. Cor. 3. *c* Hic n. 10. *d* S. Bern. in Cæn. Dom. serm. 2. & in Cant. ser. 30.

qui sub incerto currunt, (hac priuatione durante) nulli vsque adeò exagitari videntur, quàm illi qui studio prædicationis, Philosophiæ, aut Theologiæ prælecturæ, sese impendere habent. cum enim ex officij impositi natura, & conditione, intellectualem viuacitatem adhibere cogantur; priuationis verò efficacia non tantum inferiorem hominem, eiusque inordinatas passiones eradicare gestiat; sed etiam omnia perscrutetur, vsque ad diuisionem animæ, & spiritus, omnesque cogitationes, & cordis intensiones, discernat: tantam intellectus caliginem, & cæcitatem excitare solet, vt ab eiusmodi, (alias licet doctissimis viris, & perspicacissimo ingenio pollentibus,) ratio, mens, & consilium fugiant, omnique eorum sapientia deuoretur, ac homini stupidissimo in suis functionibus assimilentur. vndè etiam subsequitur vt nisi sese diuinæ providentiæ, toto corde, & plena voluntate accommodauerint; in delirium, stultitiæue se abituros, penè omni momento sibi videantur. quapropter à Domino Deo, qui in sui dispositione non fallitur, omnem intellectus suppressionem humiliter suscipiant, ac singulari memoria recondant; quod licet finita hac spiritali depuratione, in sequentibus statibus, ad tam enormes intellectus tenebras relapsari non sint: cum tamen ordinata vicissitudine, ad infimas amoris regiones deuentum fuerit, aliquam saltem intellectus

retractionem, & obnubilationem, se incururos. amor enim cum in infimis sphaeris seu sitibus, sub nunc collecto, & fundo, centro operatur, tan toperè ad intima, & abdita voluntatis latibula sese recipere solet, vt intellectus actiuitatem, seu operosam actionem, vt venenum reijciat, & tanquam hostem formidet, simplicique intelligentia, & silenti notitia fulciri velit.

Denique tantum quilibet de hoc calice bibit, quantum ipsi à patre luminum dispositum est, in hac vita gloriosius transformari, in eum, qui est splendor, & figura substantiæ Patris. Fidelis interea est Deus, qui non patitur a nos tentari supra id quod b possumus; sed etiam cum tentatione facit prouentum; & ita deducit ad inferos, vt reducat; ita accedentem amore repellit, vt tamen eius affectum, & desiderium super omnia sibi alligatum, constringat: licet diu, multumque in amoris diuini purgatorio perseveret, pro vt ex sequentibus videre est,

Quot annis probabiliter duret status priuationis.

ARTICVLVS OCTAVVS.

Sicut non omnes æqualiter sentiunt rigorem priuationis, sic etiam non æquè diu apud omnes durare, vtile erit ostendere. itaque depurationem amoris, determinatos absumere

a 1. Cor. 10. b Vt hic art. 9.

sumere annos, constat ex nonnullis. & quidem de sancto Patre nostro Francisco duos annos carentiæ, familiaritatis diuinæ legimus. Taulerus octo annis à Deo rogauit aliquem, qui in via perfectionis ipsum instrueret; & eo obtento *b* duobus annis mirabiles internas vicissitudines, & desolationes sustinuit. Sulo per decennium diuina carentia ablaçtabatur. Decem *c* quoque annis Beata Catharina Genuensis, mirum in modum interiores diuinæ præsentia absentias, passa est. Beata Clara de monte Falco *d* quindecim annos huic priuationi impendit. Aluarez post *e* lexdecim annos in vita mystica exantlatos, nouam lucem, nouum gaudium, nouamque internam beatitudinem est consecutus. Maria Aegyptiaca *f* septemdecim annis in affectibus sensitiuis, & erroribus intellectuabilibus defœcata, ad purum decoxit scotiam suam. Sancta Mater Theresia octodecim annis, nullam singularem Dei amicitiam experta est. inter illos autem, duos *g* tam intolerabili spiritus angustia transegit, ut nulli rei aptius eam comparare posset, quam pœnis, & supplicijs damnatorum in inferno. Thomas à Iesv *h* & eo amplius annis etiam euolutis diligentissimè plurimorum vitorum doctorum scriptis, solum speculatiuè

percipere non potuit, quidnam esset suprema & cœlestis hæc animæ cum Deo vnio, tot Sanctorum Patrum encomijs ac laudibus celebrata, donec tandem & cætera.]

Et ne quis animum despondeat diuino labore pertæsus; hortatur *i* Taulerus, ut si vel quadraginta annis in desiderio, siti, & expectatione Dei quemquam morari oporteret, meritò hoc libenter, ac patienter in vera resignatione, pro acceptissimo Dei beneplacito pati deberet. cuiusmodi resignationi pro solatio accedit, quod Abram *k* cum nonaginta nouem esset annorum apparuerit Dominus dicens, ambula coram me, & esto perfectus. Entoch etiam, & Elias post plurima diuina colloquia, tandem prius ad singularem Dei amicitiam translati sunt. & quidem Sanctus Bernardus ad vltimum huius, vel initium æternæ vitæ, hanc spem, & patientiam extendit; vndè, inquit, [*l* si o homo vitam excellentem, & sanctorum appetitis, si Deum pro hac continuè deprecaris, certus esto quia si perseueraueris pulsans, ipsam haud dubie consequeris. si non in vita, saltem ante mortem, per diem, aut horulam vnã. quod si nectunc obtigerit; inuenies ipsam in Deo in ipsa æternitate.

Apud alios indeterminatum quidem,

a Chron. ord. *b* Tauler. pag 833. *c* in vita ipsius pag. 18. *e* 2. Part Dial. *d* Apud Harph. lib. 2. part. 3. cap. 3. *e* Aluar. in vita ipsius cap. 2. *f* In vitis Patr. de vita ipsius. *g* Episc. Tiras. in eius vita lib. 1. cap. 12. *h* De orat. infusa in presat. *i* Epist. 24. *k* Gen. 17. 18. Bern. apud Taul. serm. 2. Dom. 5. in Quadrag.

dem, attamen in longum protractum tempus reperimus. Vndè Bernardus ^a non sine audientis commotione, [en gratia ipsius, inquit, multis iam annis castè, sobrieque vivere curo, lectioni insisto, resisto vitij, orationi incumbo frequenter. Vigilo contra tentationes, recogito annos meos in amaritudine animæ meæ. sine querela me arbitror, quantum in me est conuersari inter fratres. superioribus potestatibus subditus sum; egrediens, & regrediens ad imperium senioris. aliena non cupio; mea potius, & me pariter dedi; in sudore vultus mei comedo panem meum. cæterum quod in his omnibus est, totum constat de consuetudine, de dulcedine nihil. quid nisi (iuxta Prophetam) vitula Ephraim sum, docta diligere trituram? denique in Euangelio qui hoc solum, quod facere debet facit, seruus inutilis reputatur. mandata forsan utcunque adimpleo, sed anima mea sicut terra sine aqua in illis.] Barbansonius quoque noster ^b tanquam singularem spiritualis tristitiæ causam, adfert, quod tam diu, & ad annos quasi duret.

Cæterum dubio procul, nemo ad actualem vsum modi operandi supernaturaliter pertingere potest, nisi per dispositionem ^c huiusce rigidæ priuationis; (defœcato, & purificato animo) suiipsius integrè compos ef-

ficiatur, bonamque subordinationem, omnium, tam inferiorum, quam superiorum virium consequatur. id quod passim in schola mystica, & signanter à Dionysio ^dasseritur. [insistens, inquit, vestigijs eius, qui pro benignitate sua primus athletarum fuit, cum certationibus, quæ ad Dei imitationem accedant, & actiones, & res, quæ ipsi, ne ad diuinitatis societatem perueniat, aduersantur; luctando superauerit. tum denique vna cum Christo, vt mysticè dicam, in baptismo, peccato morietur.] neque mirandum est, si in praxi, & vsu mysticæ felicitatis consequendo, tanta subinde protrahatur mora; quandoquidem [vix in vltima et etiam ætate, homo ad perfectam speculationem scientiarum peruenire possit.] id quod Sapiens aperte confirmat, cogitavi, inquit, in corde meo abstrahere à vino carnem, vt animum meum transferrem ad sapientiam, deuitaremque stultitiam, donec viderem, quid esset vtile filijs hominum, quo factò, opus est sub sole numero dierum vitæ suæ.

Ordinariè tamen, secundum quod hæc priuatio per se statum, & immediatam ad modum operandi supernaturaliter dispositionem, efficit; non solet ultra quatuor, aut quinque annos durare, pro vt in diuersis mysticæ praxi singulariter deditis experientia

compro-

^a Bern. serm 9. in Cant. ^b De Occult. sem. p. 2. c. 10. ^c Hier. 2. ^d De Eccl. Hier. cap. 2.
 e S. Thom. l. 3. contr. Gent. c. 48. f Eccles. 2.

comprobauimus *a* quod tempus etiam Taulerus *b* obseruasse legitur. refert enim de [quodam sui temporis Dei amico, quod Deus omnia, etiam singularissima dona sua ei subtraxerit, & per quinquennium, absq; omni consolatione, in magnis tentationibus, angustijs, & calamitatibus eum dereliquerit.]

Porro incredibile est dictu, quantum solati accedat ijs, qui in actuali praxi tam amarulenta diuinorum carentia, agonem suum decertant; cognoscere, & certificari, hanc durationem non tam ex ipsorum peccatis transactis, defectibus, & negligentijs in presentiarum commissis, quam ex ordinario diuini amoris profectu, & affectuum, errorumque depuratione, oriri. cum enim frequenter animum quasi despondeant, hac vnica certitudine non nihil respirant, humiliter expectantes, dum moram facit sponfus venire. quod dum fit, expedit omnino, vt in mystica praxi [aliquis versatus *c* quærat; qui auxiliatricem manum porrigat] [ad presentis enim vitæ beatitudinem, amicorum *d* societas requiritur, vt illis ad opera vitæ actiuæ, & contemplatiuæ præstanda, iuuetur, oblectetur, & exerceatur homo] ne fortè vel etiam in hoc agone decertans, deficiat in via. & ideò etiam licet [plures anni *e* in hoc proficientium, & priuationis statu transeant: interea tamen fit aliquod subinde *f* interstitium ab intenso dolore; alioqui in

paucis *g* diebus anima corpus desereret;] lassoque datur requies, & robur, vt in finem sustineat: pro vt iam consequenter dicemus,

Dono fortitudinis statum Priuationis durare tamdiu.

ARTICVLVS NONVS.

A Nimum etiam infractum, quasi imbecillum facit, ac terret, diuinæ carentiæ tam diutina molestatio; sed propter nimiam corruptæ naturæ à cœlestibus separationem, non potest facile magnum illud interpositu chaos transmeari. prauum enim est cor hominis, & inscrutabile, quis cognoscat illud? & quis non, si cum Ezechiele Propheta a spiritu eleuatus in visione Dei, coinquinationes cordis humani penitiùs perscrutaretur; quis inquam, non vnã post alteram abominationem, eamque semper maiorem, ad primum vsq; à Deo auersionis principium, perfoderet? vltima enim, & pessima abominatio quam Ezechiel *h* deprehendit, erant viri dorsa habentes contra templum Domini, & facies ad orientem; qui etiam adorabant ad ortum solis. ita profectò licet plurima sint peccata; attamen [originale *b* peccatum secundum eam quam ad actum habet inclinationem, consideratum; immediatè post essentiam animæ, quæ primum

T t m m

a vt accuratius in praxi par. 4. a. 6. *b* Institut. c. 1. *c* Rusbroch. de ornat. spirit. Nupt. c. 30. *d* S. Thom. 1. 2. q. 4. art. 8. c. *e* Ioan. à Cruc. de obscu. noct. l. 2. c. 1. & c. *f* c. 7. *g* c. 6. *h* Ezech. 3. i. S. Thom. 1. 2. q. 83. a. 3. c.

rum est reliquisse se Dominum Deum suum, ac in originali, & actuali corruptione non fuisse timorem eius in se. idq; non solum per modum actus transeuntis; sed omnino per modum immanentis, & status. sicut non dicitur homo mortuus, quando primum mouens, siue cor ad aliquod spatium interpolatè, à pulsù deficit; sed quando ita deficit, vt amplius potentiam redeundi non habens, & motu, & natiuo calore, atque operatione destituatur. eousque ergò hæc pœnosa spiritus tristitia persistit, donec omnes æruginis humanæ sensualitatis confricatas, ad puras operationes supernas reddiderit perlucidas. sicut autem ossa arida diutius persistunt, quam fluida, emortuaque caro; sic etiã inordinata spiritus nostri deprauatio difficilius, & tardius ad susceptionem diuinæ bonitatis, emollitur tempusque ad putredinis suæ latibula curanda, longius absomit; & necesse habet, priusquam illi sensus cum Nabuchodonosor restituatur; ac spiritali gustu bene-afficiatur, vt super ipso mutentur, dies, anni, & tempora.

num eius est subiectum, voluntatem respicit,] voluntas autem cum sit prima potentia immediatè post essentiam animæ, sic vitiata, omnes deindè potentias, earumque actus deprauat. ita vt perquam pauca opera à nobis fiant, que non aliquo imperfectionis neuo laborent: præsertim si ad perfectiorem modum examinentur. hæc etiam deprauatio, quantum ad vsum, & exercitium, [saporem *a* interiores, ab ipso penè exordio generis nostri perdidit.] nam [inter naturæ bona *b* originalis iustitia in totum sublata est per peccatum; potentia autem essentialis esto nec sublata, nec diminuta sint; ac ipsa etiam naturalis inclinatio ad virtutem, esto quidem sublata non sit, valdè nihilominus diminuta est per peccatum.] Infœlix ergò hæc animæ nostræ calamitas, triplici confusione nos illaqueat. primò quidem quod inordinata passione creaturis afficiamur: secundo verò quod in nobismetipsis vsque ad intima quæque spiritus nostri contracti, & nudati; auersionis propriæ indicibili luctu, tabescamus: Tertio autem quod Deum non expeditè amemus, nec intelligamus.

Præterea cum experimentalis notitia, non detur sine vitali gustu, & proprio spiritali sensu, oportet tamdiu sensum animalitatis, & propriæ quæsitiois dispergi, & emori; donec plena totalitate videat, quia malum, & *c* anima

Interea verò dum [nulla eos vel in tempore *d* vel æternitate creatura solari potest; sed inter tempus, & æternitatem vel suffocari, & strangulari eos oportet; donec ab hoc animæ suspensio Deus pijsimus eos absoluat,] superest diuinæ gratiæ auxiliatrix manus, & [domino *e* fortitudinis animi constantiam

a S. Bern. f. 85. in Cant. & apud S. Bonau. 6. Itin. ætern. d. 3. *b* S. Thom. 1. 2. q. 85. a. 1. c. c. l. 2. *d* Taul. Instit. c. 12. & Thom. à IESV de orat. inf. l. 3. c. 6. *e* S. Thom. 22. q. 123. a. 5. c. & q. 124. a. 5. ad 3.

præbet; non tantum circa quasunque molestias; sed etiam circa molestias mortis:] [& diuisionis animæ ac spiritus. quæ martyrio longè *a* acerbior est,] & [aliud martyrij genus, non illud vitæ; quo colla secantur ferro, sed horrore *b* quidem mitius, diuturnitate autem molestius.] & tales finaliter ad [amentem *c* seu insanum perueniunt amorem, ibique tantum accipiunt roboris & fortitudinis, vt parati sint ad omnia, totosque se ad Dei gloriam, ad omnem despectum, irrisiōnem, afflictionem offerant, quæ illis Deus occurrere volet, simulque in occultam diuinitatis sese abyssum projiciunt, offeruntque.]

Hinc etiam satis probabile videtur, donum fortitudinis mystico in infimo, & profundo delolationis constituto, plurimum roboris, & constantiæ adferre; quo ita quæuis sustinens, tanquam spiritualis quidam martyr patienter vsq; in finem agat; cuius nec fortitudo *d* lapidum, nec caro ænea est. Et certè [nisi inferioris *e* partis debilitas fuisset reformata, viresque ac robur in Deo per dulcem iucundamque cum eo conuersationem, qua alias fruita est, acquisiuisset; nec vires, nec dispositionem ad hanc depurationem sustinendam natura habuisset.] huic autem priuationi, quomodo tandem finis imponatur, clarum fiet ex sequentibus;

In fine huius priuationis infunditur anima gratia modi operandi supernaturaliter.

ARTICVLVS DECIMVS.

TAndem, vbi pijssimus Dominus piam animam in virtutis studio, quasi adamantinam fecerit, agoni huius amoris finem imponit, iuxta illud *f* postquam afflixit, ac probauit te, ad extremum misertus est tui; & gratiam modi operandi *g* supernaturaliter infundit; non tam pro vt [gratia ipsam *b* animam perficit, Deo assimilat, & vita animæ dicitur,] secundum gratiam sanctificantem; quàm pro vt gratia est vita æterna, & communicatio diuinæ naturæ, ad actualement vnionem, & fruitionem exercendam, per dona intellectus, & maximè sapientiæ, à Deo infusa. [prima enim vnio *i* hominis (scilicet ad Deum) est per fidem, spem & charitatem, vndè istæ virtutes præsupponuntur ad dona, sicut radices quædam donorum.] atque ita totum, quod fit in statu priuationis, est quædam *k* dispositio, & præparatio ad hanc gratiam. si enim [ad gratiam (scilicet sanctificantem) vt quoddam *l* donum habituale est in anima, quædam ex parte hominis præparatio necessaria est:] quantò magis congrua depuratione amor amicitia,

T t 2

tia,

a Taul. ser. 3. in Pens. *b* S. Bern. in Cœn. Dom. ser. 2. & in Cant. f. 30. *c* Taul. in Fest. plurim. Martyr. f. 1. *d* Job. 6. *e* Ioan. à Cruc. de obscu. noct. l. 2. c. 3. *f* Deut. 8. *g* de qua sup. 1. p. Dec. 1. a. 2. *h* S. Thom. in 3. dist. 13. q. 1. a. 1. *i* 1. 2. q. 68. a. 4. ad 3. *k* hic a. 2. *l* 1. 2. q. 112. a. 2. c.

tiæ, & familiaritatis diuinæ ad purum, tanquam argentum, & aurum purgatum septuplum, colari debet. hinc etiam rectè simile esse dicitur regnum *a* cælorum fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinæ satistribus, donec fermentatum sit totum. quæ quidem fata tria, status priuationis tres *b* subdiuisiones (secundum quas scilicet aliter in *c* initio, aliter in medio, ac aliter in fine, se habet) ceu quasdam mensuras congruè intelligere possumus: vt harum amarissima fermentatione, tandem Christi panis mundus inueniatur, & ad illam prærequisitam passionum indifferentiam, silentiumque pertingat, in quo ea quæ sunt, & quæ non sunt, æquali complacentia suscipiat.

Dum ergò hoc medium *d* silentium tenerent omnia, & nox in suo cursu medium iter perageret, omnipotens sermo tuus Domine de regalibus sedibus venit, & penè emortuam animam ilicò solari incipit. quandò enim materia perfectè est disposita ad formam, eam recipit in instanti. Vndè diaphanum statim illuminatur, & Saluator noster *e* statim vt ascendit de aqua baptizatus, vidit cælos apertos. Paulum etiam *f* subito lux de cælo circumfulsit. quia nimirum [sub horula vna gressentè Dominus cum fulgore quodam illabitur, in eodemque fulgore amicè

admodum, suauiterque occulta in ipsos bonitas venit.] sicut cuidam Dei amico contigit [qui post *b* quinquennalem internam desolationem, tanta luce subitò circumfulsus fuit, vt nullis verbis illam exprimere poterit.]

Non tamen istiusmodi infusio semper æquè notabiliter, & intente, in praxi contingit apud omnes. nonnulli enim siue ex defectu practici directoris, siue alia quauis tandem ex causa, seu in interiori procedendi modo, ita statum priuationis percurrunt, & absoluunt; vt potius cum assidua animæ tristitia sese retrogredi, quam progredi, malè quam benè secum agi, metuant. & hac insuper priuatione finita, (cum ex illius suppressione in interiori quasi callum obduxerint) hoc ipsum nec quidem aduertant, solacium admittere non audeant, nec etiam si Deus ad ipsos riserit, credant, quod eiectum suam reducerit. id vel ex eo maximè, quod huius infusa gratiæ conditio, pro primo in vsu, & exercitio spirituali, non nisi paulatim ab habita pressura, & captiuitate liberet, ac moderatè consortium diuinæ naturæ distribuat, ordinata *i* vicissitudine. iuxta illud, filij Dei sumus; sed nondum apparuit quid erimus: nemo tamen est qui finita priuatione (si hoc ipsum obserauerit)

a Matth. 13. *b* infra paraph. 2. 3. & 4. *c* vt supra in praxi paraph. 1. 3. & 4. *d* Sap. 8. *e* Marc. 1. *f* Act. 9. *g* Taul. ser. 1. Dom. 15. post Trin. *h* Taul. Instit. c. 1. *i* vt in praxi paraph. 3. 4. 5. non

non indubitato Dei testimonio in se
 experiatur, in posterum se tam graui
 pressura, non amplius depurandum. &
 hisce quidem de statu priuationis, pro-
 ut immediatè ad statum vnionis dispo-

nit, breuiter dictis; consequenter de
 ipso statu vnionis, prout per donum
 intellectus supernaturalis procedit, di-
 cendum erit.

* *
 *

QVINTVS STATVS MYSTICVS EST VNIONIS.

DECISIO TERTIA.

SAT diuersa est inter sacros Contemplatores, de statu Vnionis,
 & significatio, & explicandi ratio, ac methodus. ita vt non fa-
 cile dijudices, num vniones tam multifariæ, ad statum, vel ad
 actum, idque vel transeuntem, vel diu immanentem, vel etiam
 dispositionem aliquam referantur; propriè, an impropriè quæ di-
 cuntur, accipienda sint. Quapropter, vt ordinatè procedamus,
 hoc loco de statu Vnionis, prout per se, non actum transeuntem,
 vel improportionatum; sed statum permanentem, eumque, & à
 præcedentibus, & à sequentibus discretum, & ex natura sibi pro-
 prium constituit: ac [minora a quæ de suprema vnione dici so-
 lent,] per donum supernaturali intellectus complectitur, dicen-
 dum est. de operationibus pro Hic, & Nunc fusiùs infra b tracta-
 turi; ad praxin commodiori loco Hic ergò dicitur

- I. *Quid sit mystica vnio propriè.*
- II. *Ex quibus signis possit scire mysticus, se hunc statum vnionis assecutum.*
- III. *Spiritus soletas, dum status Vnionis durat, non potest nec debet vitari, ex toto.*
- IV. *Potest tamen & debet caueri modus Vnionis, qui est per generalem ad Deum conuersionem, & inhesionem.*
- V. *Fruitio Vnionis huius consistit in continua successione verbi mystici.*
- VI. *Status vnionis paulatim à centrali, vsque ad spiritus proprii & spiritus diuini fruitionem ascendit.*

T t 3

AR-

a Ioan. à Cruc. de obscur. noct. in proloq. b Decis. 4. s. & 6.